

Kivételes tanulmányi rend – Gyakran ismételt kérdések

AZ ELTE TÁTK Politikai és Nemzetközi Tanulmányok Intézete tájékoztatója a kivételes tanulmányi renddel kapcsolatos intézeti gyakorlatról

1. Mi a kivételes tanulmányi rend?

A Hallgatói Követelményrendszer (HKR) 74.§. alapján lehetőség van arra, hogy a hallgató a tanulmányait a meghirdetett általános követelményektől némileg eltérő módon, bizonyos kedvezményekkel folytassa. A HKR a kedvezményt három formában teszi lehetővé:

- a) részleges vagy teljes felmentés a gyakorlatokon való részvétel alól;
- b) vizsgaidőszakon kívüli vizsga(ák) letételének engedélye;
- c) a tantervben meghatározott követelményeknek a képzési tervben előírtaktól eltérő idejű vagy tartalmú teljesítése.

2. Kik kérhetik?

Kivételes tanulmányi rendet minden hallgató kérhet, ugyanakkor a kérvények elfogadása nem automatikus, hanem számos feltételhez kötött. Ezeket a feltételeket, vagyis azt, hogy mikor, kik és mire kérhetik, a HKR szabályozza.

3. Mikor kérhetik?

A HKR szerint kivételes tanulmányi rendet akkor lehet engedélyezni, ha a kérvényt benyújtó hallgató esetében az alábbi körülmények valamelyik fennáll:

- a) kiemelkedő tanulmányi eredmény;
- b) folyamatosan jó tanulmányi eredmény melletti, kiemelkedő, tudományos diákköri eredmény, szakkollégiumi tagság;
- c) folyamatosan jó tanulmányi eredmény melletti egyetemi közéleti tevékenység;
- d) külföldi ösztöndíj elnyerése;
- e) szülés;
- f) folyamatos, súlyos betegség;
- g) az olimpiai vagy paralimpiai felkészülés a Magyar Olimpiai Bizottság vagy a paralimpiai mozgalom javaslata alapján.

Az a), b) és c) pontok esetében további feltétel, hogy a hallgató két eredményes félévvel és legalább 50 megszerzett kreditponttal rendelkezzen. E szabály alól azonban kivételt jelent, ha valaki szakkollégiumi hallgató: ebben az esetben ugyanis a szakkollégiumi tagság elnyerésétől kezdve jogosult a kivételes tanulmányi rend kérelmezésére.

A kivételes tanulmányi rend az Intézet által oktatott kurzusok és gondozott szakok esetében értelemszerűen **mindig csak a következő félévekre kérhető**: múltbeli tanulmányi kötelezettségeket visszamenőleg kivételes tanulmányi renddel módosítani vagy pótolni nem lehet.

4. Hogyan lehet ezt kérni?

A kérelmet a 2017/18. tanévtől kezdve a Neptunon keresztül kell leadni. A hallgató felelőssége, hogy a kérelem leadása előtt mindenképpen egyeztessen azokkal az oktatókkal, akiknek az óráival kapcsolatban a kivételes tanulmányi rendet kéri. Az oktatót természetesen semmi sem kötelezi arra, hogy a hallgató által kért kedvezményeket megadja. Amennyiben azonban így dönt, akkor a kedvezmény pontos részleteit rögzíteni kell a kérvényben.

5. Hányszor lehet ilyet kérni, és mennyi időre?

A HKR nem korlátozza, hogy hányszor adható be ilyen kérelem. Azt viszont megszabja, hogy egy kérelemben bármilyen kedvezmény legfeljebb két félévre kérhető.

6. Milyen órákra és feladatokra vonatkozhat egy ilyen kérelem?

A HKR szerint kivételes tanulmányi rendben háromféle kedvezmény kérhető, mely vonatkozhat az órai részvételre, a kurzusok teljesítésére, illetve a tanulmányi követelmények részleges módosítására.

A HKR alapján tehát kérhető részleges vagy teljes felmentés a gyakorlatokon való részvétel alól; tekintettel azonban arra, hogy a gyakorlati órákon való aktív részvételt a képzéseinken kiemelten fontosnak tartjuk, ezért az Intézet által meghirdetett **gyakorlatokon való részvétel alól teljes körű felmentést nem adunk**. A részvétel semmilyen körülmények között nem kiváltható többletfeladatokkal, órai anyagokból készült beadandókkal, házi dolgozatokkal. Ha a hallgató bármilyen méltányolható okból (pl. egészségügyi problémák) egyáltalán nem tud bejárni a gyakorlatra, akkor az Intézet biztosítja, hogy az adott kurzust egy másik szemeszterben teljesíthesse a hallgató, amikor már részt tud venni a gyakorlatokon.

A HKR 66.§ (1) c) szerint meg kell tagadni a gyakorlati jegyet, ha a hallgató a gyakorlatok harmadán nem vett részt. E szabály alól lehet felmentést kérni a kivételes tanulmányi rendben, amennyiben a hallgató a gyakorlati részvétel alól **részleges felmentést** kéri. Természetesen erre a felmentésre is csak akkor kerülhet sor, ha a kivételes tanulmányi rend megadásához szükséges körülmények fennállnak (lásd 3. pont), vagyis a hallgató igazolni tudja, hogy kellően megalapozott indokkal kéri a többlethiányzás lehetőségét. Az Intézet álláspontja szerint azonban a hiányzások száma azonban ebben az esetben sem haladhatja meg a félév során megtartott órák felét.

Adott esetben felmerülhet, hogy a hallgató nem tudja a vizsgaidőszakban teljesíteni a vizsgát. Ebben az esetben lehetőség van **vizsgaidőszakon kívüli vizsga** letételére, amennyiben az érintett oktató ehhez hozzájárul. Ezt ugyancsak a kivételes tanulmányi rend keretében kell kérni.

Végül, kérhető a **képzési tervben előírt követelmények** eltérő tartalmú vagy idejű teljesítése (pl. szakmai gyakorlat).

7. Ki hozza meg a végső döntést a kérelemről?

A kérelmekről a **Tanulmányi Bizottság** dönt. Fontos tudni, hogy a leadott kérelmet a **szakigazgató véleményezi**: mivel ő felel a képzés egészéért, ezért az ő joga és kompetenciája megítélni, hogy a kérvényben tartalmazott kedvezmények szerinte mennyiben elfogadhatóak még a képzés egésze szempontjából. A **szakigazgatónak joga van nem támogatni** a kérelmet, ha úgy ítéli meg, hogy az abban foglaltak alapján a képzés szakmai

anyagának elsajátítását, vagy a hallgató teljesítményének értékelését ellehetetlenítenék. A kérelmet a szakigazgató egyben (tehát nem kurzusonként, vagy feladatonként külön-külön) véleményezi, és a **Tanulmányi Bizottság** is **egyben dönt** róla. Így arra nincs mód, hogy a kérelem néhány pontját jóváhagyják, másokat pedig elutasítsanak. A hallgatóknak tehát érdemes ügyelniük arra, hogy ha a többféle kedvezményt is tartalmazó kérelemben van olyan pont, ami ellentétes az intézeti gyakorlattal, akkor azt a szakigazgató teljes egészében el fogja utasítani. A Tanulmányi Bizottság döntése ellen a Hallgató Jogorvoslati Bizottsághoz lehet fellebbezni (HKR IX. fejezet).

8. Visszavonható-e a kérelem?

Ameddig a Tanulmányi Bizottság nem dönt róla, addig igen.

9. Módosítható-e a kérelem?

Nem. Mivel a kérelemről a szakigazgató véleményezése után a Tanulmányi Bizottság dönt, ezért a döntés után ettől eltérni sem oktatói, sem hallgatói oldalról nem lehet. **Módosításra** tehát **sem egyoldalúan** (oktatói vagy hallgatói részről), **sem kölcsönös** (oktatói-hallgatói) **megegyezés alapján nincs mód.**

10. Kihez fordulhatok, ha további kérdésem van?

A hallgatói kérelmekkel kapcsolatban további kérdésekkel a HÖK Tanulmányi és Tudományos Bizottsága (tanulmany@tatk.hok.elte.hu), a Tanulmányi Hivatal szakos előadója (vegsogabor@tatk.elte.hu), valamint a szakigazgató és kari Tanulmányi Bizottság intézeti tagja (mindkét esetben kivételes tanulmányi rend tárgymegjelöléssel, eutud@tatk.elte.hu) felé érdemes e-mailben vagy személyesen fordulni.

ELTE TÁTK Politikai és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

2017. december 10.